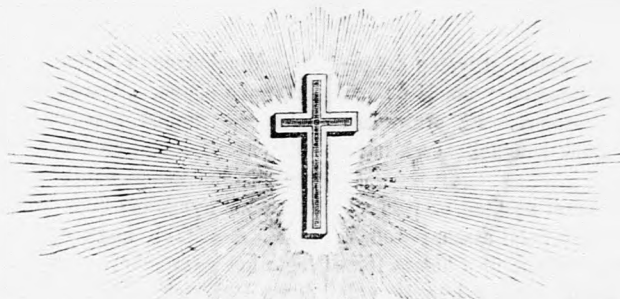

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethetni rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó társulat ügynökénél — czukorteca 6 szám, első emelet, a a szerkesztőségénél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. p.p. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” címezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratu embereknek. Luk. 2. 14.

17.

Budapesten, aprilis 21. 1852.

A halász hűsége s jutalma.

Ezer ötszáz huszonharmadik évben april 5-kén egy sajka hányatott az éjszakai tengeren. Egy asszony, két gyermek és egy matróz volt a törékeny sajkában, melyet a hullámok minden pillanatban elnyeléssel fenyegettek. Az asszony gyermekeivel együtt bő köpenybe burkolva, sirt és imádkozott; a matróz, miután hosszabb ideig a szélvész ellen küzdött, és a csoloknak bizonyos irányt adni hasztalan erőködött, egészen fölhagyott az evezéssel és keresztbe tevén karjait, mely hallgatással várta a halált. Hirtelen örömkáltás közt: „A part!” megújult erővel nyul ismét az evező után. De minden erőködésének daczára a sajka nemcsak hogy közelebb nem jutott a parthoz, hanem még inkább távozni látszott tőle. Egész fel óráig folyvást dolgozott a nélkül, hogy vagy csak egy perczig is megpihent volna; de most már másodsor kiereszté kezéből az evezőt, és levetvén magáról a ruhát, mely akadályára lehetett volna, a tengerbe ugorni készült.

„Oh! tán csak nem hagyod cserben gyermekeimet?” kiáltá a megrémült anya. A matróz majd ezen szerencsétlenekre, majd a partra veté tekintetét. Ő átlátta, hogy az teljes lehetetlenség vagy csak egyet is a három közül magával együtt megmenteni, azért minden további tétovázás nélkül a hullámok közé ugrott. — Kétségbeesetten emelé most a szerencsétlen anya szemeit az ég fölé, aztán ismét a hullámokra tekintett, mellyeken a matróz vérző holttestét megpillantá, ki magát a víz alatt elrejtett sziklán összezuzta. Erre nem sokára a bárka is, mely a szerencsétlennek erőszakos ugrása következtében néhány lépéssel hátrált, egy sziklaháton felakadván, megállott.

Az anya karját a vízbe bocsátván fenéket ért. Kiszállván a csolnaktól, karjaira vevé mindkét gyermekét s egész óvig gázolván a vizet, próbálta a par-

tot elérni. De a hullámok csakhamar egész melléig csapdostak és gyermekeinek életét fenyegették, a hátor asszony ijedve lépett vissza, mert lábai alatt feneketlen mélységet érzett, melytől magába temetni fenyegeté. Végre sok aggodalom után, veszély és megmentés, kétségbeesés és remény közt sikerült neki elérni a partot, hol térdeire borulván, hálát adott a Mindenhatónak; gyermekei meg voltak mentve. Ennyi ijedelem és erőmegfeszítés után kis nyugalomra volt szüksége, de csakhamar erőt vesz magán, kezénél fogja mindkét gyermekét és előbbre haladott, megvizsgálni a helyet, hova őket a szélvész hajtotta. De környöskörül mást semmit se látott, mint vizet, főtényt és sziklát. Azalatt erős hideg szél fútt és sűrű eső hullott: a gyermekek rémülten anyjuk felé hajlottak fejikkel, mintha oltalomért kérnék a könyörtelen elem ellenében. Veszedelem és tökéletes elhagyatottság mutatkoztak most újra; a tenger maga, mintha vissza akarná nyerni prédáját, magasbra dagadott, elöntéssel fenyegetvén a partot. Ezen pillanatban messziről zajos hangok hallatszottak, mellyeket nem sokára mindig jobban ki lehet venni. Egy férfi jelent meg fenn a sziklán és jelt adott a hajótörést szenvedettnek. Nehány pillanat múlva saját karjain vitte az elájulásig elgyengült asszonyt, és egy nőszemély, ki a férfit kísérte, a két gyermeket vezette a meredek sziklákön keresztül. Ez volt a legvégsőbb idő; mert a tenger hirtelen kiáradott és az egész partot elönté.

A halász kunyhója, kit az isteni gondviselés ezen ismeretlenek megmentésére küldé, mindjárt közelében vala. E derék ember gondoskodásának következtében az asszony nem sokára magához jött. Első tekintetét gyermekeire veté, átkarolta őket karjaival és összecsokolta; aztán egy drága lánczot vett le kis leánykájának nyakáról, és azt a halásznak nyujtván, mondá neki: „Vegye háladatosságomnak zálogául, ön, kinek én e két, annyira szeretett lénynek életét köszönöm!”

A halász nem akarta elfogadni. „Illyetén drágaságokkal én nem tudok mit csinálni,” mondá ő; „az én munkám elégséges táplálásomra. Ez arany és e drágakövek önnek hasznosabbak lehetnek; csak tartsa meg önmagának.

A derék tengerésznek kezét nyújtott az ismeretlen nő. Ez egy kitünő szépségű fiatal asszony volt, ki a szegényes öltözet daczára, mellybe őt a halász felesége öltözteté, valóban méltóságteljes külsejű volt. „Köszönöm,” szóla ő „köszönöm.” Igen, én jól látom át, miszerint illy szolgálatot, millyet ön nekem nyújtott, pénzzel nem lehet megfizetni. Én mindazáltal remélem Istenben, hogy öniránti hálámat egykor önhöz méltó módra bebizonyíthatom.”

„A mi jutalmunk önnek megmentése,” felelé a halász; „mi többet nem kívánunk.”

„Mondjátok meg csak kedveseim, mellyik partra vetett ki bennünket a szélvész?” kérdé az ismeretlen asszony.

„A dániai partra.” Dania hallására látszólag megrázkódott ijedelem- és kétségbeeséstől.

„Dánia, jaj Istenem! gyermekeim el vannak veszve!”

„Mig Finn és neje él, nincs mitől félnie asszonyom, sem önmagára, sem gyermekeire nézve;” vizsonzá a halász teljes komolysággal.

„De ti nem tudjátok, barátim, hogy én épen Dániából futok, és hogy gyermekeim fejére meg az enyimre is jutalomdíj ki van tűzve! Én vagyok...”

„Ne mondja meg” félbeszakasztá őt Finn. „nekem épen nincs rá szükségem, titkát tudni. Várjon csak, míg a szélvész kissé lecsillapodott; a hollandiai partok nincsenek innen messze; holnap vagy tán még ma estve oda szállítandom, hol önt ellenségei, bárkik legyenek is azok, többé nem érik el. Legyen nyugodt és bízzék vendégszeretetemben.”

A halász tudván, hogy ismeretlen vendégeinek nyugalomra van szükségök, közel a tűzhelyhez jó fekhelyt készíté számukra, mellyen az asszony, miután előbb két gyermekét szívéhez szoritá, nyugalomra adván magát, elaludt. Nehány óra mulva hirtelen fegyverzőrej veré föl álmiból; a kunyhót katonák vevék körül, kik a halászszal bizalmasan beszélgettek.

„Száz darab arany!” mondá ez; „mennyire örülnek én egy illy sommának. kapitány ur! meg legyen győződve, mindenesetre jól vigyázok. Minden hajótörést szenvedőt, ki itt partra szálland, feltartóztatok és a legközelebb faluba az őrhelyre vezetem.” Aztán pedig sajtáságos hidegvérűséggel hozzátevé: „És nem jönne be kunyhómba néhány pillanatra, kissé kipihenni magát?”

„Nem,” felelé a tiszt; csak jól vigyázz, hogy elhozhasz néhányat azon személyek közül, kiknek fejére jutalomdíj vagyon kitűzve.

Minekutána a katonák eltávoztak, Finn ismét a kunyhóba lépett. „Asszonyom” mondá ő, „egy pillanatot sem szabad veszítenünk, a szélvész lecsillapodott; azonnal kell mennünk; most a hullámoktól kevesebb félni valónk van, mint az emberektől.” Az asszony kis nyugalom után visszanyeré erejét és bátorságát. A nélkül, hogy egy szót is szólana, kezénél fogta két gyermekét és jelt adván nekik, hogy csendesen legyenek, a halászt követé, ki előre ment. Sok sziklauton keresztül, mellyeknek tekervényeit kivülsenki nem ismerte, végre a tenger partjához értek, hol halászbárka várakozott rájuk, mellybe leszállván azonnal elindultak és Finn olly ügyességgel és erővel vezetett, hogy hat óra mulva a hollandiai partokat megpillanthattak; és rövid idő után szerencsésen elérték, hol Finn az ismeretlen nőt, két gyermekével együtt a partra kiszállítá. S estve már ismét kunyhójában ült felesége mellett és elbeszélé neki nevetve az elmúlt nap veszedelmeit.

Hat év folyt le azóta, hogy a hajótörést szenvedett asszony Finn által olly vendégszeretőleg fogadtatott, midőn egy reggel katonákat látott kunyhójába belépni, kiktől Finn és felesége a nélkül, hogy a dolog mivoltáról fölvilágosíttatnának, megköötöttetvén egy kocsiba vetettek és egy ismeretlen városba hurczoltattak.

Itt leoldattak bilincseik és ők egy hajóba tétettek, melly épen elindulni készült. A hajón egy kamrába zártattak, hol nekik minden beszéd a matrózokkal megtiltatott. Egy matróz, kinek nyelvét nem értették, s ki viszont a danus nyelvet nem érté, szokott nekik mindennap hozni eledelt a hajó-börtönbe.

Az ut néhány napokig tartott. Végre száraz földre szállítottattak ki, hol megint egy, minden oldalról tökéletesen elzárt kocsiba kelle ülnök. Hosszas utazás után végre megszabadítottattak fogságukból és egy pompás palotába vezettettek. A nélkül, hogy idejük lett volna, magukat kissé rendbe szedni, nem sokára egy nagy tekintélyű férfi előtt állottak, kit sok gazdagon ruházott ur vett körül. „Ön azon halász, kinek neve Finn?” kérdé e férfi komoly hangon.

„Igen, én vagyok Finn halász,” válaszola reszketve a szegény ember.

„Ön lakik a dániai tengerparton, Lorgen helység közelében?”

„Igen, én.”

„Ön az, ki egy izben bizonyos száműzött asszony és két gyermeke iránt vendégszeretettel tanusított?”

„Igen.”

„És nem tekintve azt, hogy fejükre jutalomdíj volt kitűzve, őket a dán nép bosszujától megszabadította.”

„Mind igaz és való.”

„És valljon tudta-e, micsoda büntetés várta önt, ha tette nyilvánosságra jöne?”

„A halál!”

„De legalább a száműzötteket ismerte-e?”

„Én tudtam, hogy az Dánia királynéja, Isabella, ő felsége, Keresztély királynak neje volt. Csak oly jól ismertem mind két gyermekét is. Ha rosszul cselekedtem, hatalmában van életem.”

Erre halk zúgás hallatszott a jelenlevők sorai közt. Finn azt hitte, hogy már oda van és halálítélet fogna ő és felesége fölött kimondatni.

„Te nemes és jószívű vagy, Finn”, szolt az ismeretlen, ki a halászt előbb oly körülményesen vallatá. „Te saját életed veszedelmével mentetted meg ötödik Károly császár testvérét és unokáit. Kelj föl, Finn és csókold meg a kezét, melyet ő neked nyujt. Szerencse vár rád, csak kívánnod kell, és mindent megnyersz.”

„Uram”, felelé Finn, „én öreg vagyok és csak egy kunyhóra van szükségem a tengerparton. Ha jól cselekedtem, hogy egy hü alattvaló kötelességét teljesítém, midőn egy asszony életét megmentettem és királynémért éltemet veszedelemnek kitétem: akkor ezen kegyelmes szavak, melyet felséged ezen nemes gyülekezet jelenlétében hozám intézett, valljon nem elegendő és dicső jutalom rám nézve?”

„Rád nézve igen, de nem rám nézve. Azért ezen ostendei minden halászataim parancsnokává kinevezlek és nemesi rangra emellek. Kelj föl, Finn lovag!”

E szavak után V. Károly Finn nyakára ugyanazon drága aranylánczot függeszté, melyet önmaga viselt.

A tizenkilencedik század elején élt Ostendeben még egy család Finn névvel; czimerén császári sas és két bárka volt.

Kle z s ó J ó z s e f.

Egyházszentelés. *)

Légy üdvözült Sion dicső leánya!
Főzengi lantom tündérékeid!
Ezrek jövének egybe a csodára,
Mint költözik be Isten és a hit.
S miért epedve vágytak a hívők,
Szent buzgalommal im előttd ők.

Előttd áll a nép, hogy, mint az égnek
Aldásra nyiljanak meg ajtaid,
S buzgó ajakkal s hévvel Istenének
Elzengené hosanna-dalait.
Oh mennyi vágy s remény e pillanat!
A szív örömben szinte meghasad.

Előttd áll a nép, hogy megvigasztald,
Mint egykoron a puszták népeit

*) Mutatvány Garay Alajos ur „Dalhangok” című munkájából. Lásd alább a fölhívást.

A kínos testi éh- és szomjat oltva
Eloltanád a kínos szellemét.
S a mint előre mén a szentelő,
Utána gyűl a sok keresztívő.

Im itt vagyunk! Hozzad kiált fel ajkunk
Hatalmas Isten! ég és föld Ura!
Jelenj meg, oh jelenj te meg e házban!
A mellyet hived áhitata
E szent reményben épített neked,
Hogy megdicsőíthesse szent neved.

Szent borzalommal teljes és mi szent hely,
Valóban Isten ékes háza ez!
Az üdv, igazság, béke lakhelyévé,
S az embereknek földi mennyé lesz.
Megenyhül itt a bú, a gyötrelém —
Az ember Istenhez közel leszen!

S míg így mereng a lélek szent örömben,
Magszenteli a főpap részeid —
Már szent az oltár, Isten zsámolyává
Lőn az, itt osztja Jézus kegyeit.
Majd esdve esendben, mélyen elmerül,
Majd hangja hév imává lelkesül:

„Isten! hatalmas égben és a földön,
Hozzad kiálnak fel te népeid.
Oh jöjj le hozzánk mennyei lakodból!
Lakásodul legyen e szent hely itt.
Kegyelmed árja töltse bé üdét,
Ez tartsa fen, terjeszse szent díszét.

Lakjék öröm itt, béke s egyetértés,
Aldás, üdv, isteni szent félelem;
Távol maradjon, Isten esdve kérünk,
A bűn, gonoszság, inség, gyötrelém.
Hányszor segédül hívjuk szent neved,
Ömleszd reánk, ömleszd kegyelmedet!”

Majd szent olajjal ken meg ő jelölül:
Belőled áldás árad egyre szét;
Majd illatos tömjént szór égő füstölőbe,
Példázva véle sziveink hevét,
Melly mint az illat száll az égre fel
Istent magasztaló érzelmivel.

Isten házává felavat ő téged,
Hogy kik e helyre jönnek, mindenek,
Bűb, bajokban, égő bánatukban
Vigasztalást ő tőle nyerjenek.
Tiéd e ház, nagy Isten egyedül!
A szent kereszt áll erre itt jelül.

Légy üdvöz hát Sion dicső leánya!
Az Úr, az Isten szent hajléka vagy;
Ó fog tebenned lakni már ezentül,
Te fényed, ékességed vajmi nagy!
Jézus jelen van, él oltáridon,
A bor s kenyér színében ő vagyon.

Itt vár reánk! Ha büntörödvé térünk
Hozzája, itt bocsát meg ő nekünk;

Itt ad erőt legyőzni gyöngeségünk,
Aldást, kegyet, hogy jámborok legyünk.
Itt hallgat ő meg bánkodást, panaszt,
A szenvedőnek ő itt nyújt vigaszt.

S in ez egyházzentelésnek
É v f o r d u l a t a
Ama kedves ünnepelt nap,
Templom bucsuja,
Mellyre megjelennek a hívek,
Hév imák között örvendenek.

Hálát adnak Istenöknek,
Zengnek éneket,
Hullatván megindulással
Örömkönyveket
Hogy van ékes háza, lakhelye,
El közöttük égnek Istene!

S míg ekkép örvendve forró
Hálát mondotok,
Szív- lélekben, ő hívek, meg-
Igazuljatok!
Hogy szent Lelke lakjék bennetek,
És maradjon egyre vételek.

Levelek az egri főmegyéből.

II.

Atyámiai! egyet mondom, kettő lesz belőle: 1) azt, hogy jó volna az okosságot mindenkor magunkkal hordani. 2) pedig azt, hogy a kinek nincsen az okossághoz elegendő készsége, kérjen költsön mástól jó tanácsot; de a maga fején ne járjon, kivált ha, mint mondani szokás, nincs jó feje.

Kinek nincs jó feje,
Zsindelyeztesse be;
S hogy bele ésszt töltsön
Kérjen mástól költsön.

A vers vége pedig abból állna, hogy én kigyelme-
teknek egy figyelemre méltó dolgot ajánlanék. Minapában egy bucsujáró ember vetődött hozzám s egy, két levélből álló nyomtatványt hozott mutatni. Nézem s a legelején e szavakat olvasom: „Angyali imaének”, ezen szavak alatt a szűz anya és szent fia képét látom a mint alatta, K. L. feleségével és leányával térden-
állva összetett kezekkel fohászokodnak Máriához, mint Magyarország patronájához Isten előtti közbenjárásért. A kép takaros, az említettek nevei csak a kezdő betűkkel vannak oda jegyezve, de akárki is könnyen kitalálhatja fejtörés nélkül a betűk jelentését. Ez még eddig se baj; most jó a java egy „Lelkigyönyör” nevű ének; mit előre is „Lelki csömör”-nek keresztelhetünk; mert annyi abban a lélek botránkozató szó,

hogy sok; meglehet hogy nem is katolikus ember irta, vagy ha az volt, bizony kevés tudalmassága, vagy sok rossz szándéka lehetett. A többi értetlenségek között az van a szűz Máriáról: hogy ő a Szentlélek Isten anyja, a mennyországoknak fentartója „mert mindennél szentebb vagy, Szentlélek Isten anyja vagy.” Holott mi ugy hiszük, hogy a szűz Mária az Atya Isten leánya, a Fiu Isten anyja, és a Szentlélek Isten mátkája. Azután Mária e versben, mint az utána ragasztott imádság felében is imádtatik: pedig mi csak tiszteljük a szüzet, s segítségül hívjuk; de imádni csak az Istent imádjuk. Elég az hozzá, hogy a kinek szeméi vannak a látásra, láthatja, hogy mit akarok ajánlani, t. i. tüzet az ilyen írománynak; mert másképp minket visz jégre. Az ilyen keresztbe esett hamis tanítással az is kárba mehet, a mit jó lélekkel tanultunk az igaz anyaszentegyházról.

Máskorra pedig jegyezze meg a ki könyvből tud, hogy ha bár a fejéren a feketét ismeri is, nem ismeri azért még mindjárt a könyv minéműségét; hanem épen azért jól nézzen széljel maga körül.

Mert van mérges növény, vannak gonosz példák,
Vannak időlopók, és hamis próféták;
Ezektől óvdd magad, mert könnyen megjáród;
S száma nélkülvaló lesz a lelki károd.
Az Istenre hallgass, s az ő egyházára
Ne a gonosz világ csábító szavára.

Vagy is azt akarom mondani, hogy a ki sárba nem akarja hajintani a pénzét, ne vegyen soha ismeretlen jószágot; mert csak annyi mintha látatlanba venné; holott az embert nemcsak más, de a maga szemével is megcsalja. Forduljon hát a könyvvásárló ahhoz értő emberhez, ne sajnálja azt a kis fáradságot, ha már a pénzét nem sajnálja könyvért adni; vagy ha hamarosan ilyen tudalmas emberre nem akadna, legalább pillantson a könyv címén végig: ha valljon ott van-e a nyomtató neve, meg a nyomtatás esztendeje? Ha ott van, még ugy csak több hite lehet hozzá az embernek, noha sokszor így sem lehet egész bátorságban felőle. De ha épen teszem azt, ez volna az aláírás: „Nyomtatott ebben az esztendőben” mint kétszer kettő négy bizonyos, hogy nem jó járathat van a nyomtatás gazdája.

A maga kárán tanul a magyar,
De azért szép, ha tanulni akar;
A ki beveszi a jó tanácsot,
Magának ás a rossz ellen sánczot.

Leg is legbátorságosabb a „Jó és olcsó könyvkiadó-
járulat” munkáit megszerezni, megintelen ezt az új-
ságot olvasni; mert ennek a társaságnak épen az a
célja, hogy a legjobb utra vezessen bennünket, és
minden sorunkban minden veszedelemtől megőrizze
lelkünket. Ezután már atyámiai az iránt is jó remény-
ségben lehetünk: hogy ez a társaság ki fogja figyel-

mét terjeszteni az ugynevezett „ponyva irodalom“-ra is; hogy a tudatlan vagy lelketlen garasos írónak, és kofáknak a mennyire lehetséges eleikbe álljon. Majd kaphatunk már ennekutána bucsukon, templomok előtt s egyebütt igaz jószágot is egy pár krajczárért: istenes, és mulató tanító verseket, imádságokat, énekeket, képeket. Ha az Isten megtart, még magam is előállok nem sokára egy „Pünkösdi Rózsá“-val, versekből lesz pedig, hogy akár ki is nótára fuhassa.

De minthogy mindennek meg van az ő vége, talán a kerekét, s más illyest kivéve: én is, hogy véget kerekítsek levelemnek, utoljára fiam uramhoz szölok, hogy menyemasszony is értse. Héj atyámfiai, a könyvről jut eszembe, a figyelmek feleségeinek nagyon is nagy képeses képes imádságos könyvük van; miért nem szerzik meg a Pázmán Péterét, mikor ez olcsóbb is, kisebb helyre is elfér: vagy az árával nem is sokat törődnek, midőn imádságos könyvet vesznek, a nagyságával pedig még kevesebbet, mert legalább nem téved olyan könnyen el a könyv, ha egy egész kendővel van, mert ugy-e még, hál Istennek, a nagy imádságos könyv, a szegény embernek legkisebb terhe. Azonban pedig a nagy betű is többet ér a kicsinynél, mert hamarabb ráismer az ember. A szép képeket meg, ki ne szeretné az imádságos könyvben? Kívált ha a deák szertartásokat, a pap sz. hivatalbeli mozdulatait is ábrázolják, és ha legalábbbb röviden szóval is megmagyaráztatnak, s utánuk alkalmas imádság ragasztatik, az illyen kép fölér tán egy predikációval is. A szegény ember könyvháza az imádságos könyv: ebből mutatja ki hitét, tudományát, ebből hozza világgosságra a kétséges dolgot, ebből czáfolja meg az ellenkező atyafiak halvélekedését, vagy csufolódását. De száz szónak is egy a vége, valamintégesen kegyelmek egy a „Jó és olcsó könyvkiadó-társulat“- is tudja, hogy „Ugy kell cselekedni, ahogy legjobb.“

B. S.

Katholikus hitélet.

XLIII.

Pest-Terézváros. (a sz. missio folytatása.)
Kedden mart. 20-kán első sz. Mise után t. Libór atya lépett a szószékre s az idegen jószág s tett kár megtérítéséről erőlyesen szólott megmutatván, mikép az Istennek 7ik parancsolatja ellen felebarátunkon elkövetett vétek nem bocsáttatik meg addig, míg csak az elorzott jószág vissza nem adatik. — 9 órákor az énekes sz. Mise alatt a gyermekek áldoztak; t. Lipót atya már 8 órákor átment az iskolába, hol a gyermekek szép serege reá várakozott, honnan az ő vezérlete alatt átaljöttek a szentegyházba

az Úr sz. vacsorájában részesulendők, mellyre őket ajtatos imádsággal s szívreható szavaival előkészítette, s a sz. áldozás után ismét gyönyörű beszéddel, mellyből a szülék is sokat tanulhattak, a nyert malaszt s ártatlanságuk megőrzésére atyailag intette. — Délután 2 órákor nt. Alfons atya a szüzek oktatását tartotta, látszott azonnal, hogy tegnapi oktatása már is gyümölcsözött, minthogy az anyák kedves leányaikat s szolgálóikat a mai oktatásra küldötték, úgy hogy a templom zsufolásig tele volt; azokat, kik örök szüzeséget fogadtak az Istennek, szent fogadásukban szilárd állhatatosságra serkentette, kiemelvén a szüesség magasztosságát, a kik pedig házasság szentsége fölvetelére készülnek, tiszta s szeplőtlen élet megőrzésére intette, az elesteknek pedig utat és módot mutatott, mellyel az Isten kegyelmét visszanyerhetik; végtére szülék, testvéreik s illetőleg házi asszonyaik iranti kötelességeik teljesítését szívökre kötötte. — ½ 6kor sz. olvasó — 6-or t. Lipót atya jelent meg a szószéken, és az „isteni ítélet“ rettenetességét ábrázolta, ezen s szerdai szónoklatában egyházi szónok nagy tehetségét mondhatni kimerítette, hatása ezen beszédnek leírhatlan, némi rémuléssel éreztük magunkat az Isten igazságos ítélőszéke előtt állani. — Ezen nap volt az asszonyok gyóntatása.

Szerdán mart. 31én első sz. Mise után t. Norbert atya szólott a „botrányról“ ennek mibenlétéről és módjáról, mikép az istentelen szavakkal, cselekedettel, rossz példaadással követtetik el, különösen azok által, kikre mások szemei függesztvék s példájuk szerint indulnak, p. o. a szülék, előljárók sat. s mennyire kötelesek a botrány-okozók az elkövetett szellemi kért pótolni, jóvá tenni. 9kor mise alatt az asszonyok áldozása, mellyre őket nt. Alfons atya épületes szónoklatával elkészítette s annak elfogadása után a gyónásban tett sz. fogadás és a nyert kegyelem megtartására kérte buzdította. Délután 2 órákor a férfiak külön oktatását t. Libór atya végezte. Általános volt a hiedelem, hogy ezek az isteni malasztnak daczolni fognak. Érzékenyen inté nt. Alfons atya előtte való estve a t. missionariusokat, hogy sz. miséjükben különösen a férfiak szive meglágyításáért kérjék a szent Lelket, hogy kövessék a malaszt hívását, s kérésünk meghallgattatott, a templom megtelt férfiakal anyira, hogy a hatalmas szónok, mint maga mondá, szive erősebben dobogni kezdett, megpillantván a szószékről a férfiak sokaságát; ámdé összeszedte erejét, s először is a házasságtörés büne irtóztató förtelmét s a reá következő nagy büntetéseket szemök elébetartotta, azután házastársi, atyai, s házigazdai szent s fontos kötelességeik lelkismeretes teljesítésére erőlyesen intette. — ½ 6-or a sz. olvasó. 6-or t. Lipót atya lépett a szószékre a „pokolról“ olly predikációt mondott, melly minden szívet sz. félelem, s

rettegessel töltött meg és sokat a büntől, melyre a véghetlen örökkévaló pokolbeli büntetések következnek, visszariasztott. E napon gyóntak a leányok.

Csütörtökön aprilis 1-én az első szent Mise után t. Norbert atya tartott beszédet a „rossz nyelvről“ t. i. azon rettenetes bünokről, melyek a nyelv visszaélése által követetnek el, millyenek a tisztátalan, szemérmellen szavak, különféle iszonyatos káromlások, hazugságok, ragalmazások sat. s ezeknek szomorú következéseiről, mindenre, a mi szent, kérvén a hallgatókat, hogy a nyelvet, az Isten e nagy adományát egyedül az ő dicsőségére használják. — 9kor az énekes sz. Mise, mely alatt a leányok az Ur asztalához járultak t. Libór által ehhez kellőleg előkészítve, s utána a hálaadásra skivált a tiszta életre buzdítva. Délután 2 órákor volt az ifjak külön oktatása, kik szinte nagy számmal sereglettek össze; ezen oktatást t. Lipót atya különös szeretet- s komolysággal tartotta: először is szülei iránti tisztelet- s szeretetről szivrehatólag szóllott, ugyszintre illető mes- tereik iránti tartozásokról; azután atyailag intette a szemérmetességre, a rossz társagoknak, melyekben közönségesen a hit, erkölcsiség, egyház s annak szolgálai alacsonyítatnak le, tehát minden romlottság valódi fészkeinek szorgalmas kerülésére sat. 6ór sz. olvasó. 6-or ünnepélyes predikáció az imádandó Oltári- Szentségről a t. Alfons atya által tartatva, melynek megkezdése előtt a helybeli papság egyházi öltönyben s a t. missionariusok a főoltárnál jelenvén meg, az Oltári-Szentség kitétetett, s azonnal fátyollal fódetett be, a szónok először is Krisztus Jézus Testének és Vérének valósgos jelenlétét azon legfölsége- sebb szentségben bizonyította be, s előadta ama meg- becsülhetlen lelki hasznokat, melyek annak méltó részesüléséből reánk háromlanak; de egyszersmind az ezen nagy Szentség ellen elkövetett nagy bántalma- kat, részint ennek visszaélésével t. i.: méltatlan élvezésével, részint az ezen fölséges Szentség előtti illetlen magaviseletünk által; ekkor levétetni parancsolá a fátyolt mondván: „a kik nem szégyenlettünk színről színre vétkezni Krisztus Jézus Teste és Vére ellen, az ő szent színe előtt leborulva kérjünk most bocsánatot“; a mit szivreható szavakkal először maga és paptársai, és azután a megindult s térdre borult nép nevében meg is tett. Oh! ki számíthatná meg azon szivből fakadó sohajokat s a valódi bánat könygyongyeit, melyek a szónok szavait kísérték s követték! Végtére megáldatni kéré a bünbáló népet ezen megbántott, de most szivből megkövetett Oltári-Szentséggel, mely áldással az e napi ajtatosságnak vége lön. E napon gyóntak a férfiak.

Pénteken, aprilis 2kán megkezdődött a missio Ilik és pedig vigasztaló része. Az első sz. Mise után a sz. beszédet t. Lipót atya tartotta „a kiengeszte-

lődséről“ megmutatván, hogy sem gyónás, sem böjt, sem imádság, sem alamizna nem használhat addig, míg felebarátunk elleni gyűlölség lakja szivünket, azért mindenek előtt elkerülhetlenül szükséges a felebarátunkkal kibékülés: szavai mélyen hatottak a szivekre s bizonyosan gyümölcsöznek. 9 órákor énekes szent Mise s alatta a férfiak áldozása, melyben, nt. Alfons atya által elkészülve, számosan vettek részt, s mely után őket a jóbani kítartásra s szent kötelességeik pontos teljesítésére ujjonnal serkentette. Délután a sz. keresztjárást t. Gaudentius atya végezte a számos ajtatoskodóval. 6-ór volt új szép ünnepélyünk, t. i. maeg a t. missionariusok eljövele előtt a szent missio örök emlékére szép nagy feszület, plebániánkbeli buzgó hívek adakozásából elkészített s a templom nagy ajtajához közel fölállítatott, most tehát ennek fölszenteléséhez indultunk, a templom és az előtte elterjedő tér és utcák megteltek, föl voltak az iskolás gyermekek is szép rendben állítva, közel a sok lámpától ragyogó kereszthez, a szentelést a missioi nt. főnök végezte segédszolgálatunk mellett, jelen voltak közsé- günk előljárói, a szentelés után egyenkint borultunk le az üdvösségünk eme szép emléke előtt, s imádtuk Jézust, a mi isteni Üdvözítőnket, mialatt az iskolás gyermekek az összesereglett sokaság kimondhatlan épülésére a jól betanult „Szentkereszt“ről szóló éneket gyönyörűen zengedezték; t. Lipót atya a kereszt előtt leborulván, hangosan elimádkozta az egész né- pel az 5 Miatyánk s 5 üdvözletet a bünösök megtéré- seért. (a mi minden nap estve 1/2 Skor a nagy harang- gal jeladás mellett imádkoztatott); templomba vissza- térvén azonnal szöszékre lépett nt. Alfons atya, s Krisztus Jézusnak „végső 7 szavait a keresztfán“ kö- zös megindulásunk- s vigasztalásunkra magyarázta, egyszersmind a fölszentelt keresztet, ugymint új ke- gyelmek trónját, ajtatos emlékünke ajánlotta. E na- pon gyóntattuk az ifjakat.

Szombaton aprilis 3kán első sz. Mise után t. Libór atya az „Isten irgalmasságáról“ predikált, szé- pen alkalmaztatván az elveszett, de később megtért fiuról szólló hasonlatosságot, ez valódi balszam volt szivünk sebeire. 9-kor az énekes sz. Mise alatt ál- doztak az ifjak, t. Gaudentius által ahhoz kellő- leg előkészítve s tett szent ígéletük megújítására fel- buzdítva. Délután 4 órákor sz. áldás, utána sz. olvasó. 6 órákor a B. Szüz tiszteletét tartottuk. A szöszék irá- nyában álló sz. József- most „az eleven olvasó“-ról nevezett oltár s a rajta levő B. Szüz nagy remek képe tündöklött számos égő gyertya világától, alatta fehér- be öltözött 24 ártatlan leányka volt fölállítva, gyertyá- kat tartván kezökben, ekkor nt. Alfons atyát pillan- tottuk meg a szöszéken, ki a Bold. Szüz szeretetétől lángoló kebelével szólalt meg az „Isten anyja“ a „bün- sösök ezen biztos oltalma“ dicsőítésére, mindnyájun-

kat a
tiszt
tal n
Sziv
tett
Krisz
korm
telt f
póki
Feje
az if
képv
talma
viga
tuk e
nás e

Mise,
atya
szem
lelkel
épült
zett l
szolg
az eg
net, e
Lipó
egy h
és me
lemes
2 órá
han n
gadat
ria“
figyel
rulván
imádk
gyözt
Az ál
han r
lékpé
nyi sz
dással
széde
dekok
igazg
ság vé
től bu
massá
missio
kérvén
hanem
marad
eszköz

kat az Ő, mint közös édes anyánk forró szeretetére s tiszteletére buzdítván, kik úgy is első sz. királyunk által neki folajánlva, mindig különös oltalmát élvezték. Szívrehatók voltak a sz. beszéd végén a Bold. Szűznek tett folajánlásai; az anyaszentegyház látható fejét, Krisztus Jézus e földöni Helytartóját, a dicsően minket kormányzó IX. Pius pápa ő szentségét, szeretve tisztelt főpásztorunkat az ország primását, az egész püspöki kart, egyházi rendet, országunkat, annak apostoli Fejedelmét, minden előljáróinkat, a szüléket, különösen az ifjúságot, mely ezen ártatlan angyalok által volt képviselve, a beteget, a haldoklókat a mennyek hatalmas Asszonya pártfogásába ajánlotta. — Így megvigasztalva s örömlükben egészen elmerülve végeztük e napi ajtatosságunkat. E napon folytatott a gyónás egész estvélig.

Virág-Vasárnap, április 4-én 6 órakor sz. Mise, 7kor első predikáció, melyben t. Libór atya az Isten és az ördög országát tartotta a hallgatók szeme és szíve elébe, minden szava buzgóságot s a lelkek üdvösségeért elolthatlan szomját tanusította, épült is lelke örömeiben, midőn a hallgatóságához intézett kérdésére, ha valljon Istennek vagy ördögnek szolgálni akarnak? általános „Istennek” zugott el az egész templomban. 9kor Pálmászentelés, körmenet, ezután énekes sz. Mise, melynek bevégeztével t. Lipót atya jelent meg a szószéken s mondhatni mint egy hős bajnoka a kath. anyaszentegyháznak tárgyalta és megvédte annak parancsolatait; ezt pedig oly kelemes, de méltóságteljes modorban, hogy a majdnem 2 óráig tartó beszéde alatt a zsufolásig tele templomban mozdulatot sem volt hallani, maga úgy el volt ragadtatva tárgyalásában, hogy csak a déli „Ave Maria” harangszóra mintegy meghökken, legnagyobb figyelem közt egyszerre beszédét bezárja s térdre borulván, kezdé a sokasággal az Angyali üdvözlélet imádkozni. Gyónó annyi volt e nap is, hogy délig alig győztük kihallgatni, pedig 7-en ültünk a gyóntatásnál. Az áldozásnál mindenki, missioi emlékül kis ajándékban részesült, igen csinos képek, imádságok, ércz emlékpénzek, B. Szűz képével kereszttek, olvasók ezernyi számra osztottak ki. Délután 3 órakor litania-áldással, 4-kor t. Gaudentius egy rövid velős beszédet mondott a bucsukról, és a missioi emlék-ajándékokat a szószékről megszentelte; végtére nt. missioi igazgató Alfons atya lépett föl a rendkívüli ajtatosság végét hirdető s a missio nevében a buzgó néptől bucsut veendő. Halálat adott a véghetlen irgalmasságu Istennek az ő kegyelmeiért, melyekkel a missiót és annak buzgó hallgatóit is elárasztotta, intvén kérvén őket, hogy tartsák meg nem csak emlékek, hanem szívökben is az Isten ígését, melyet hallottak, maradjanak állhatatosak a kezdett jóban, mire legjobb eszközü a forró s folytonos imádságot ajánlá, végre

magát s missioi társait ajtatos megemlékezésökbe ajánlván s magát s hallgatóit ha nem ezen, a tul világosi viszonylással vigasztalván, a missioi keresztel adott áldás után a „Te Deum laudamus” „Téged Isten dicsérünk”-et intonálta, melyet is a nép háladatos szívvel elénekelt, utoljára az Oltári-Szentséggel megáldatván az Istent dicsőítvén s magasztalván hagyta el a templomot.

A mi ezen rendkívüli ajtatosság eredményét illeti, azt már leírásából mindenki megítélheti; csak annyit mondhatunk, hogy többen négy ezernél részesültek a poenitentiartás s Oltári-Szentségben, ezek között sok volt, ki abban különben is részesült volna, de bizonyosan volt olyan is, ki a megtérést halogatta vagy talán végkép el is halasztotta volna lelke örök elkarhozására; szóval legjobban érzik gyümölcsét azok, kik igaz szívből tértek meg. Isten munkája volt ez. övé legyen a dicsőség is! A sötétség bajnokának természetesen nem volt szájuk izére, ezen a tévutról sokakat visszavezető missio; voltak Jézus keresztjének illy ellenségei már sz. Pál idejében, kikről ő sirva panaszkodik, de mi ezekkel csak azt tehetjük, a mit sz. Pál apostol, t. i. sirva esedezzünk érettük az irgalmasság Atyjához s imádkozunk megtérésökért. — Minekelötte bezárnám e közlésemet, nem titkolhatom el egész községünk gyermeki ragaszkodását és szívbéli haláját kijelenteni főm. Főpásztorunk herczeg-prímásunknak, ki hozzánk való atyai szereteténél fogva minket ezen ajtatosságban részesített. Az ur Isten tartsa meg őt nyája üdvösségének előmozdítására! — Áldás kövesse a missioi atyák minden lépteit és fíradozásait, hogy az Isten országát illy valódi apostoli szellem s buzgósággal és sikerrel tovább is terjeszthessék, a sötétség és bűn országát leronthassák!!! Malocsay Mihál.

pest-terézvárosi segédlelkész.

XIV.

Posonyban, ápril 10-én. Szempcezen, martius hó végén tartattak a lelki sz. gyakorlatok, melyek alkalmával a kilencz elmékedésekben elhintett Isten-igéjének drága magva a legnagyobb készséggel s örömmel megjelenő, és az ajtatos gyakorlatokban résztvevő buzgó hívek szívében üdvös gyümölcsöt hoz; mert csak nem mindnyájan az üdvösség ezen napjában bűneikből kitisztulván, a megbántott isteni Felséget kiengesztelék, és a hittérítők segedelmezésére 22 pft tevének a szeretet oltárára. — Az itteni iskolás gyermekek, kik szinte kitünő buzgósággal vettek részt az egész ajtatosságban, a korosbak példájára s szüleik örömeire, a munkás felebaráti szeretetre fíradhatlan szorgalmu tanítójuk Kisfaludy István s segéde Kardhordó Alajos által buzdítva, ismeretlen kínai szerencsétlen testvéreiknek 2 pftot áldoztak, miután jámbor tanítójuk 30 s segéde 10 p. kral előttük a szíves adakozást megnyiták. E kis áldozatot, husvéti

ajándékot az adakozók nevében csak most küldhetem t. szerkesztő urhoz a gyermekek azon forró kívánatával, hogy bár minél előbb körükben is megalapítatnék Jézus szent gyermekségének társulata, kinek szent neve dícsértessék mind örökkön. Bády Valer.

Keresztény könyvtár.

Csak imint jelent meg a „Családi Lapok” című, s a jó s olesó könyvkiadó-társulat által kiadott tudományos és szépirodalmi folyóirat első (ápril 1—15-kei) füzetete, mellynek elején azonnal a szerkesztő, Klezsó József ur „Reményeink” ezim alatt kijeleli s okadatolja a „Családi Lapok” czéjját és körét. „Nem létezett soha vállalat, mondja a bevezetésben szerző ur, mellyhez létesítői bizonyos reményeket ne kötöttek volna, ennélfogva ki sem fog esudákozni rajta, ha igénytelen vállalatunk is a jó, ámbátor szerény remények rózsaföldén sarjadzott föl és fejlett ki. Reményeink a legbensőbb összeköttetésben állnak vállalatunk czéjával. Mi e czéjt nyíltan kijelentjük. Egy elhanyagolt és szorgos kezekre váró kert művelése minden átmenő helyeslésének örvendhet; s legyen az bármily igénytelen, önzés nélküli ápolójának szorgalmát eléggé megjutalmazza az által, ha ennek emlékeztetébe hozza, milly sokan füzendik viritő rózsáit párták- és koszorukba, akár menyasszonyi, akár halotti ékül, hogy iljomain annyi romlatlan kebelre tüzetnek föl az ártatlanság jelképeül, és balzsama annyi fájdalom enyhítésére használtatik föl gyógyszerül. Nekünk is kert művelése föladatunk; s e kert a család, mellyben e lapok a vallás-erkölcsi műveltség magvait hinteni, keresztén önutadtra, önértet- és hitéletre ébreszteni, a vallási közönyösség fojtó gazát kigyomlálni, a hithideg szivekbe katolikus szellemet oltani, s ezt a családi ére-nyekkel együtt ápolni kívánják; növekedést és áldást természetesen Isten kegyelmétől várván.” — Ezek után szerző ur nagyszerűen festi, hogy mennyit tett az egyház a családi élet emelésére; de festi azon sebeket is, mellyeket az álbölesészet által tévutra vezetett szenvedélyek rajta ütöttek; végre fényesen megmutatja, hogy ismét csak a religio az, melly a családot, s ezáltal a polgári társaságot az enyészet elől megmentheti. A ki e cikket olvassa, meg kell neki győződnie a czél magasztosságáról, mellyet e lapok elérni akarnak.

A II-ik cikkben Somogyi Károly ur értekezik „A műveltség- és ennek eszközeiről” azon alaposággal, melly szerző ur minden iratait jellemzi. A lapok érdekében örömmel látjuk, hogy Somogyi ur a „Családi Lapok” dolgozó-társainak elősorában áll, s erejét s idejét azon szent czélnak szenteli, mellyet a „Családi Lapok” képviselnek. — Ezután következik „Szendike.” Beszély Ney Ferencztől, melly további számokban is folytatatni fog. Erre egy verszetet jön „Hölgyeinkhez” Sujánszky Antaltól, melly e lapok irányát költőileg jellemzi. Utána Majer István a „Bölesödék”-et ismerteti avatottsággal, s önzéstelen emberszeretetéet tanusító modorban. Erre ismét a szerkesztő ismerteti meg „Nimve rommaradványai”-t, s azokat egy, köbemetsett esimos rajzzal, műmelléklet gyanánt, ábrázolja. Ezekután még következő újság-rovatokra akadunk: „Szemle az élet, iskola,

irodalom és művészet terén”. „Egyházi élet”, mellyben a pest-terézvárosi missio s a sz. gyermekség társulata ismertetik meg röviden. „Tanítás és nevelésügy”. (Statistikai adatok a pesti elemi tanodákról. — Az egyetem monopoliumának megszüntetése Franciaországban. A királyi és kath. iskolák Irlandban.) Irodalom. (Könyvismertetés. — Irodalmi mozgalom.) Művészet. (Nemzeti színház. — Magyar Flóra.) Ez utolsó rovatban Dobsa Lajosnak „Gutenberg” ezimű eredeti drámája vétetik bírálói bonczkés alá, toroltatnak vissza az abban előforduló, s a papságot pellengérré állítani akaró történeti ferdeségek. Örülünk, hogy a „Családi Lapok” a színházat is, mint a közszellemre oly nagy hatással bíró intézetet, a közérkölesiség s a történeti igazság érdekében őrszemmel kísérik. — Az előttünk fekvő füzetete „A Családi Lapok”-nak 4 teljes ivre terjed, finom velin papírra van nyomva, színes borítékkal, mellyen a családi életből némely szép jelenetek ábrázolvák. Az egésznek kiállítására oly esimos, hogy a legelőkelőbb uri asztalokon méltán helyet foglalhatnak a „Családi Lapok”. Mi részünkről ohajtjuk, hogy a jó s olesó könyvkiadó-társulatnak ezen áldozás-készségét a nagy közönség minél nagyobb s valóban érdemelt részvete jutalmazza. Miért is t. olvasóinknak pártfogásába ez üdvös vállalatot ajánljuk, sőt imételve ajánljuk. — Előfizetheti a „Családi Lapokra” a jó s olesó könyvkiadó-társulat ügynöki hivatalában. (Pest, czukoruteza, 6. sz. I. emelet.) Vidéken minden es. kir. postahivataloknál. Előfizetési díj az egész (következő három évnegyedi) idei folyamra Pesten: 5 frt. 15 kr.; postán küldve 6 frt p.p. — Félévre, Pesten 3 frt 30 kr.; vidéken, postán küldve 4 frt p.p.

Előfizetési felhívás illy ezimű munkára: „Dalhangok” a kath. egyház őstörténete s szent szokásból. Irta Garay Alajos. Nevezett mű kidolgozásában kettős czél vezérlett: a kath. egyház ünnepei s szertartásainak rövid, de azért mégis czélszerű ismertetése s ez uton megkedveltetése azoknál is, kik illy-nemű terjedelmesebb munkákat nem olvasnak; és az egyházi költészet létesítéséhez, mellynek a magyar irodalomban, kevés dícséretes kivétellel, majdnem egészen hiával vagyunk, tehesésem szerint járulni. Ama szent és emagasztos czél vezérlett, midőn e munkát íráim és ugyanez ökből bocsátom a tisztelt közönség elé, szives pártolását kikérvén.

A történeti rész főképez az „Apostolok cselekedetéből” van merítve; a szertartási pedig minden nyilvános és néhány más ünnepet tárgyalván, alkalmas egyházi énekeket foglal magában.

Előfizetés-gyűjtésre bárki vállalkozék: sziveskedjék azt velem minél előbb tudatni, hogy ívet küldhessek neki. Minden 10ik példány a gyűjtő uraké.

Előfizetési ára a műnek 40 kr. pgő, bolti ára 1 frt p. Az előfizetési íveket a begyülemző pénzzel és a hozám intézendő tudósításokkal együtt nt. és tudós Csajághy Károly hittanár ur fogadja el a pécsi püspöki könyvtárban. A beküldések határideje folyó évi június hó utója, mire a sajtó alatt lévő munka tökéletesen elkészül. Az ívek és pénz beküldését a munka széküldése azonnal követendi. Lovászhetyén januárhó 23. 1852. Garay.

Kiadja „a jó s olesó könyvkiadó társulat;” szerkesztő Blümelhuber Ferencz.

Emich és Eisenfels könyvnyomdája, uri-uteza, 8. sz.